

OBSAH

Predhovor	7
1 Emocionálny a sociálny rozvoj osobnosti v kontexte výchovného pôsobenia v súčasnej škole	11
1.1 Osobnostný a sociálny rozvoj v školskej sústave a inovovaných štátnych vzdelávacích programoch	13
1.1.1 Osobnostný a sociálny rozvoj v predprimárnom vzdelávaní	14
1.1.2 Prierezová téma "Osobnostný a sociálny rozvoj" v primárnom vzdelávaní	15
1.1.3 Prierezová téma "Osobnostný a sociálny rozvoj" v sekundárnom vzdelávaní	16
1.1.4 Prierezová téma "Osobnostný a sociálny rozvoj" (úplné stredné všeobecné vzdelávanie)	20
1.2 Emocionálno – sociálny vývin z pohľadu ontogenetickej psychológie	24
1.2.1 Emocionálno-sociálny vývin v období predškolského veku ..	24
1.2.2 Emocionálno-sociálny vývin dieťaťa v období mladšieho školského veku	29
1.2.3 Emocionálno-sociálny vývin v období stredného školského veku	32
1.2.4 Emocionálno-sociálny vývin v období staršieho školského veku	33
1.3 Psychické a výchovné pôsobenie ako spôsoby rozvíjania osobnosti	34

1.3.1	Výchovné pôsobenie ako vyššia forma psychického pôsobenia.....	38
1.3.2	Psychologické osobitosti výchovného pôsobenia	39
1.3.3	Zásady výchovného pôsobenia	42
2	Psychológia výchovy ako vedná disciplína ozrejmujúca význam, cieľ a dôsledky výchovného pôsobenia.....	51
2.1	Znaky predmetu psychológie výchovy	52
2.2	Psychológia výchovy v systéme psychologických disciplín a jej vzťah k iným vedám	54
2.3	Výskumné metódy v psychológii výchovy	57
2.3.1	Metódy na získavanie údajov (odhaľovacie)	57
2.3.2	Metódy spracovania údajov.....	72
2.4	Vzťah výchovy a vzdelávania (javové – fenomenálne odlišnosti).....	73
2.5	Proces edukácie žiakov v kontexte humanizácie	79
2.5.1	Vzdelávanie v škole	85
2.5.2	Poňatie výchovy a cieľa výchovy	88
3	Výchovné metódy stimulujúce osobnostný a sociálny rozvoj	93
3.1	Metódy podľa spôsobu, ktorým sa na osobnosť pôsobí	95
3.1.1	Metóda objasňovania - klarifikácia	95
3.1.2	Metóda presvedčovania - persuázia.....	96
3.1.3	Sugescia ako vedľajšia metóda.....	100
3.1.4	Metóda príkladovania (exemplifikácie, vzory a	

modely)	102
3.1.5 Metóda výchovných cvičení (exercitácia).....	105
3.2 Hodnotiace metódy.....	106
3.2.1 Odmeny a zásady pri ich uplatňovaní	109
3.2.2 Tresty a zásady pri ich uplatňovaní	112
3.3. Spôsob výchovy – štýl ako dôležitý moment vo výchove	118
4 Výchova a rozvoj osobnosti žiaka v kontexte humanizácie.....	123
4.1 Celostný rozvoj osobnosti.....	124
4.2 Prosociálnosť a výchova	130
4.2.1 Prosociálna osobnosť a rozvoj prosociálneho správania	140
4.3 Empatia a jej rozvíjanie.....	147
4.3.1 Vybrané metódy rozvíjania empatie	149
4.3.2 Činitele rozvíjania empatie	151
4.4 Emocionálna inteligencia v kontexte emocionálnej výchovy	156
4.4.1 Činitele emocionalizácie dieťaťa	157
4.4.2 Emocionálna inteligencia z pohľadu emocionálnej výchovy	160
4.4.3 Aktivizujúce metódy rozvoja emocionálnej inteligencie	169
4.4.4 Programy zamerané na rozvoj sociálno – emocionálnych zručností.....	174
4.5. Školské prostredie vytvárajúce podmienky pre pozitívny	

rozvoj osobnosti žiaka.....	179
5 Výchove problémové – rizikové správanie.....	182
5.1 Klasifikácia výchovne problémového správania.....	185
5.1.1 Typologická klasifikácia.....	186
5.1.2 Etická klasifikácia.....	186
5.1.3 Komplexná klasifikácia.....	188
5.2 Charakteristika vybraných foriem výchovne problémového-rizikového správania.....	193
5.2.1 Delikvencia a kriminalita.....	193
5.2.2 Krádeže.....	194
5.2.3 Klamstvá.....	196
5.2.4 Záškoláctvo.....	200
5.2.5 Agresivita a šikanovanie.....	202
Záver.....	218
Literatúra.....	220